

N I E U W S B R I E F

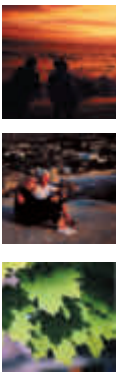
Toekomstonderzoek

In de vorige nieuwsbrief zijn we ingegaan op het toekomstonderzoek door het pensioenfonds. Hieronder staan we stil bij de stappen in het onderzoek en de huidige stand van zaken.

Het bestuur heeft in het toekomstonderzoek een verkenning gedaan naar de beste uitvoerder van de pensioenregeling. Zoals in de vorige nieuwsbrief al genoemd waren daarvoor twee redenen: het bestuur dient zich periodiek de vraag te stellen of het pensioenfonds de beste uitvoerder is en daarnaast was de vraag van toezichthouder De Nederlandsche Bank om een toekomstvisie te ontwikkelen. Aan deze redenen is nog een derde toegevoegd: sociale partners hebben namelijk aangegeven dat zij voornemens zijn de pensioenregeling voor de toekomstige opbouw in de loop van 2019 bij een andere pensioenuitvoerder onder te brengen.

In het toekomstonderzoek worden door het bestuur van het pensioenfonds twee varianten bekeken. In beide varianten wordt de uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds door ROCKWOOL opgezegd. In de eerste onderzochte variant blijven de al opgebouwde pensioenaanspraken van gepensioneerden en (gewezen) deelnemers achter bij het pensioenfonds. Bij de tweede variant worden de opgebouwde pensioenaanspraken ondergebracht bij de nieuwe pensioenuitvoerder van de werkgever. In de bijbehorende verkenning heeft het bestuur gekeken naar voortzetting van het pensioenfonds, het aansluiten bij een ander pensioenfonds, het onderbrengen van de opgebouwde pensioenaanspraken bij een verzekeraar, het onderbrengen bij een Algemeen Pensioenfonds (APF) en een Europese variant, ook wel België route genoemd.

In de afgelopen periode is er verschillende keren een gezamenlijk overleg geweest tussen de werkgever, vakbonden en het bestuur van het pensioenfonds. Het is alle partijen duidelijk geworden dat er geen eenvoudige oplossing is voor de complexe problematiek. Deze complexiteit wordt mede veroorzaakt door de lage dekkingsgraad van het pensioenfonds. Medio december is het overleg tussen partijen voortgezet. De beschikbare alternatieven zijn inmiddels teruggebracht tot een beperkt aantal. Bij de te maken keuze willen zowel werkgever, vakbonden en pensioenfondsbestuur de voorkeuren van alle belanghebbenden betrekken. Afsproken is dat daarvoor in het eerste kwartaal van 2019 een enquête wordt gehouden. Dit gebeurt in combinatie met informatiesessies. Met de uitkomsten van deze enquête is het beter mogelijk een afgewogen en zorgvuldig besluit te nemen over de opgebouwde en nog op te bouwen pensioenen.

Premiebeleid

Door ROCKWOOL wordt de jaarlijkse pensioenpremie betaald door inhoudingen op het salaris van de medewerkers en de bijdrage van ROCKWOOL. Het totaal van de premie is bepalend voor de pensioenopbouw van de medewerkers. Rekenregels schrijven namelijk voor dat de premie voldoende moet zijn voor de in te kopen pensioenaanspraken. Pensioenfondsen hebben daarbij de keuze voor verschillende berekeningsmethodes. In een heel voorzichtige methode wordt de rente gebruikt die ook geldt voor de berekening van de dekkingsgraad. Dit is daarmee ook een "dure" methode; voor iedere euro op te bouwen pensioen moet veel pensioenpremie worden betaald. Veel pensioenfondsen hanteren een methode waarbij gebruik wordt gemaakt van rentedemping: een gemiddelde van de rente over de afgelopen 10 jaar. Ook pensioenfonds Rockwool hanteert deze methode. Omdat de gemiddelde rente over de afgelopen 10 jaar hoger is dan de rente op dit moment, maakt deze methode op dit moment een hogere pensioenopbouw mogelijk dan de eerste methode. Het dalen van de rente in de afgelopen 10 jaar zorgt er echter wel voor dat ook in deze systematiek een steeds lagere rente moet worden gebruikt. Deze gemiddelde rente is in 2018 lager dan in 2017 die op haar beurt weer lager was dan in 2016. En een

lagere rente betekent weer een lagere pensioenopbouw voor de huidige medewerkers.

Wat betekent deze systematiek voor de toekomst? We weten nu al dat in de komende jaren een lagere rente moet worden gebruikt voor het berekenen van de pensioenopbouw. De hogere rentes uit 2009 en 2010 worden namelijk ingewisseld voor een lagere rente in 2018 en (naar verwachting) lagere rente in 2019. Bij eenzelfde pensioenpremie zal de pensioenopbouw in 2020 dus lager zijn dan in 2019. Alleen een forse rentestijging kan deze teruggang voorkomen. Een dergelijke rentestijging is echter zeer onwaarschijnlijk. Het gevolg is dat de premie onvoldoende zal zijn voor een pensioenopbouw van 1,875%. In 2018 was die met 1,798% al lager. De pensioenopbouw moet in de komende jaren verder worden verlaagd. Bij "Nieuws uit het bestuur" staat de voor 2019 geldende pensioenopbouw.

Geen pensioenakkoord: Wat zijn de gevolgen?

Zoals jullie waarschijnlijk vanuit de media hebben vernomen zijn de gesprekken tussen kabinet, werkgevers- en werknemersorganisaties over een pensioenakkoord eind november afgebroken. Dit betekent dat er voornamelijk geen veranderingen in bestaande pensioenregelingen, oplopende AOW-leeftijden en wettelijke rekenregels gaan plaatsvinden.

Het uitblijven van een pensioenakkoord betekent voor (gewezen) deelnemers en gepensioneerden bij Pensioenfonds Rockwool dat er ook niets verandert. Wel is het uitblijven van een pensioenakkoord nadelig voor de kans op korting van pensioenaanspraken bij ons fonds. De beleidsdekkingsgraad van het fonds is al geruime tijd lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,2%. Wanneer dat gedurende vijf achtereenvolgende jaren het geval is, moet het pensioenfonds een korting doorvoeren. Het meetmoment voor Pensioenfonds Rockwool is eind 2020. Op dat moment moet de dekkingsgraad op het vereiste niveau zijn.

Bij de berekening van de dekkingsgraad moeten wettelijke rekenregels worden gehanteerd. De rente is daarbij allesbepalend. De verwachting was dat in het

pensioenakkoord ook nieuwe afspraken van toepassing zouden worden met betrekking tot die rente, dan wel dat de hiervoor genoemde verplichting tot korting begin 2021 zou komen te vervallen. Door het mislukken van het akkoord blijven de bestaande rekenregels van toepassing en dus ook de verplichting om eind 2020 de pensioenen te korten als de dekkingsgraad te laag is.

In oktober zijn de aandelenbeurzen flink gedaald. Hierdoor is ook de dekkingsgraad van het fonds weer onder de 100% gekomen. De tijd om op het vereiste niveau te komen wordt steeds korter; het is nu nog maar twee jaar tot eind 2020. Daarmee stijgt de kans dat de dekkingsgraad eind 2020 lager is dan 104,2% en daarmee dus ook de kans op een noodzakelijke korting. Inmiddels is die kortingskans ruim meer dan 50%. Om de korting te voorkomen is het dus in het belang van (gewezen) deelnemers en gepensioneerden van ons fonds dat in Den Haag alsnog een pensioenakkoord wordt bereikt waarin afspraken zijn opgenomen waarmee de korting van 2020 misschien wordt voorkomen.

N I E U W S B R I E F

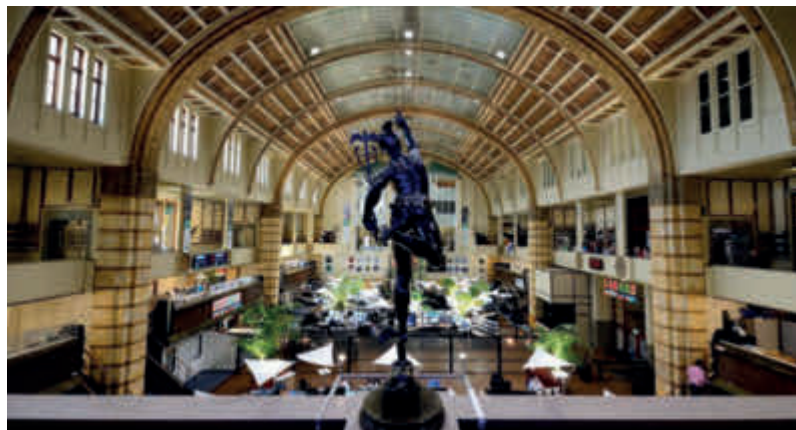
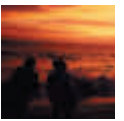
Beleggingen van het fonds (deel 3: Aandelen)

In de vorige Nieuwsbrief hebben we stilgestaan bij de vastrentende waarden in de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds. Naast de vastrentende waarden vormen de aandelenbeleggingen met 30% een belangrijke beleggingscategorie van Pensioenfonds Rockwool.

Met het kopen van een aandeel ben je voor een deel eigenaar van een bedrijf. Vanaf dat moment heb je recht op een deel van de door het bedrijf uitgekeerde winst. De waarde van het aandeel wordt bepaald door de financiële resultaten van het bedrijf en de verwachtingen voor de toekomst. Daarnaast speelt ook het algemene sentiment van aandelenmarkten een rol. Is er veel onzekerheid dan worden de koersen van aandelen daardoor geraakt. Denk bijvoorbeeld aan onrust in het Midden-Oosten of de huidige handelsoorlogen. Met aandelen is er een kans op grote winsten maar uiteraard ook flinke verliezen. Jaarrendementen van +15% of -15% zijn mogelijk. Dit risico wordt op de langere termijn beloond: het rendement op aandelen ligt dan hoger dan het rendement op vastrentende waarden. Daarmee zijn aandelen aantrekkelijk om de financiële doelen van het pensioenfonds te realiseren. Om het risico van beleggen in aandelen te beperken wordt veelal gekozen voor een portefeuille waarin een groot aantal verschillende bedrijven zit. Op die manier wordt voorkomen dat een belegging in een slecht presterend bedrijf te veel ten koste gaat van het totaalrendement.

Pensioenfonds Rockwool maakt geen eigen keuzes in welk bedrijf belegd moet worden. Het beheer van de aandelenportefeuille was tot 2017 ondergebracht bij Nationale-Nederlanden Investment Partners. Deze vermogensbeheerder koos de bedrijven die voor het beste rendement moesten zorgen om zo een hoger rendement dan het marktgemiddelde te halen. Dit wordt actief beheer genoemd. Het is gebleken dat dit bijzonder lastig is: over een groot aantal jaren beter

scoren dan het marktgemiddelde lukt meestal niet. Het bestuur heeft daarom eind 2017 besloten Northern Trust als nieuwe vermogensbeheerder aan te stellen. Door Northern Trust wordt precies belegd volgens de index, een (wereldwijde) marktverdeling. Dit wordt passief beheer genoemd. De kosten van passief beheer zijn flink lager dan de kosten van actief beheer. Door het pensioenfonds is circa € 90 mln belegd in aandelen. Daarvan is het grootste deel ondergebracht in een wereldwijd fonds. Een klein deel, ongeveer € 7 mln, zit in een aandelenfonds dat belegt in opkomende markten. Dit zijn bijvoorbeeld landen als China en Brazilië. Van deze landen wordt een hogere groei verwacht waarmee uiteindelijk ook hogere rendementen worden verwacht. Koersen van aandelen van bedrijven in opkomende markten zijn echter ook grilliger dan de koersen van aandelen in ontwikkelde markten.

N I E U W S B R I E F

Binnen het bestuur worden beslissingen genomen over het pensioen. Hieronder staan de nieuwtjes vanuit het bestuur en informatie over actuele ontwikkelingen op pensioengebied.

Nieuws uit het bestuur en overige actualiteiten

Website

Maandelijks wordt nieuwe informatie op de website geplaatst: bezoek daarom regelmatig www.pensioenfondsrockwool.nl

Nieuwe voorzitter

Rico Donders is sinds begin november voorzitter van het fonds. Deze functie werd door hem al waargenomen. Met de noodzakelijke goedkeuring van De Nederlandsche Bank is dat nu permanent geworden. Hiermee is een nieuwe vacature ontstaan voor een bestuurslid vanuit de geleding werkgever. Door de werkgever wordt een voordracht gedaan voor deze vacature.

Toeslagverlening

Voor het verlenen van toeslagen (indexatie) dient de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds tenminste 110% te zijn. De beleidsdekkingsgraad is per eind november 100,4% en is daarmee onvoldoende om de pensioenen in 2019 te verhogen. Het is niet waarschijnlijk dat de komende jaren de pensioenen worden verhoogd.

Pensioenopbouw 2019

Evenals vorig jaar is de voor 2019 berekende pensioenpremie onvoldoende voor het inkopen op basis van een opbouwpercentage van 1,875%. In 2018 is daarom het opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen aangepast naar 1,798%. Voor 2019 geldt een opbouw van ouderdomspensioen van 1,774%.

Nieuwe overlevingstafels

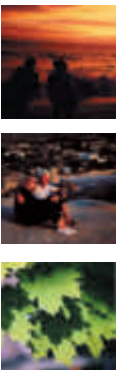
In overlevingstafels wordt de levensverwachting vastgelegd. Pensioenfondsen moeten bij de berekening van hun pensioenverplichtingen rekening houden met de meest recente overlevingstafels. Begin september zijn nieuwe overlevingstafels gepubliceerd. De verwachte stijging van de levensverwachting blijkt iets lager uit te vallen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door hogere sterfte tijdens de griepperiode van 2017. Bij ons pensioenfonds is ook rekening gehouden met de eigen sterftcijfers. Het totaaleffect hiervan is dat de dekkingsgraad met 0,7% verbetert.

Kleine pensioenen

Pensioenen van minder dan € 474,11 (2018) bruto per jaar worden kleine pensioenen genoemd. Door het pensioenfonds werden dergelijke kleine pensioenen afgekocht om de administratieve kosten zo laag mogelijk te houden. Met ingang van 2019 verandert dit. Directe afkoop is niet meer toegestaan. Het pensioenfonds draagt het kleine pensioen automatisch over aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever. Op deze manier wordt een eventueel pensioengat beperkt. Meer informatie hierover is te vinden op de website.

Foto's

In deze Nieuwsbrief staan foto's van collega's van maintenance.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Rockwool

Bezoekadres: Industrieweg 15 te Roermond
 Postadres: Postbus 1160, 6040 KD Roermond
 Telefoon: 0475 - 35 36 23, E-mail: pensioenfonds@rockwool.nl
 AZL Heerlen, telefoon 088-1163012, pf-rockwool@azl.eu

